

NEAL KARLEN

PRINCE

Με ανοιχτό και
με κλειστό μικρόφωνο

Πρόλογος - μετάφραση: Γιάννης Νένης

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Prince – Με ανοιχτό και με κλειστό μικρόφωνο**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: This thing called life. Prince's Odyssey, on and off the record
Από τις Εκδόσεις St. Martin's Press, Ν. Υόρκη 2020
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Neal Karlen
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Γιάννης Νένης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Λελούδη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Σπυριδούλα Βονίτση

© Neal Karlen, 2020
© Φωτογραφία εξωφύλλου: Richard E. Aaron/Getty Images/Ideal Image
© Φωτογραφία οπισθοφύλλου: Virginia Turbett/Getty Images/Ideal Image
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2021

Πρώτη έκδοση: Δεκέμβριος 2021

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4094-1
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4095-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

NEAL KARLEN

PRINCE

Με ανοιχτό και
με κλειστό μικρόφωνο

Πρόλογος – μετάφραση: Γιάννης Νένης

Για τη Μισέλ Κάζιμορ Στρέιτς
Baby, it's you...

Οι υποσελίδες σημειώσεις ανήκουν στον μεταφραστή, εκτός και αν υπάρχει διαφορετική σήμανση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ακούγοντας ξανά τον Prince 11

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 17

1 Οι αναμνήσεις ενός αμνησιακού	25
2 Τελευταίο τηλεφώνημα	34
3 Η δύναμη του «Μόλις πέθανα»	48
4 Σκότωσέ τους και φύγε 2.0	59
5 Αγαπημένε μπαμπά I: Ο κακός γιος	80
6 Αγαπημένε μπαμπά II: Ο καλός γιος	104
7 «Το πρόβλημα με τους σούπερ ήρωες είναι τι κάνουν όταν δεν μπαίνουν σε τηλεφωνικούς θαλάμους»	118
8 Μπαλαδόρος	130
9 Γυμνάσιο	145
10 Ο έφηβος δημιουργός	155
11 <i>Purple Rain</i> : «Dancin' in the Dark»	169
12 Σε αυτή τη ζωή είσαι μόνος σου	184
13 Το ράγισμα, Πράξη 1	191
14 Το ράγισμα, Πράξη 2	207
15 Το ράγισμα, Πράξη 3: Ένας πρώην γενιέται, 1998	217
16 Η νέα χιλιετία: You Gotta Serve Somebody – Ο Ιεχωβάς και ο ραβίνος του Μπομπ Ντίλαν	235

17 «While My Guitar Gently Weeps»	245
18 Ο τάφος του Σόνι Λίστον	253
19 Τα γέλια, τα ψέματα και τα μαθήματα από άλλους	262
20 Η κακία της Μινεσότα	276
21 Έξοδος	297

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Η φιλολογία γύρω από τον Prince	327
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	337
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ	341
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	349
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	365
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	369

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ακούγοντας ξανά τον Prince

Στα δεκαπέντε μου άκουγα φανατικά νέο ροκ και με ιερή προσήλωση τις εκπομπές του Γιάννη Πετρίδη στο κρατικό ραδιόφωνο, το Ποπ Κλαμπ. Μου άρεσε η σφαιρική του ενημέρωση, ο τρόπος που αγκάλιαζε όλα τα είδη με σωστή ροή πληροφορίας, χωρίς να φανατίζεται, αλλά και με διακριτικό τρόπο να τονίζει τη λεπτομέρεια.

Έτσι εκπαιδεύτηκα και μου άρεσε να κάνω τις επιλογές μου, αλλά να μη βάζω στεγανά. Δίπλα στο νέο ροκ έβαζα και την αγάπη μου για τη λεγόμενη «παλιά σόουλ» και το φανκ, καθώς και για την ιστορία της μαύρης μουσικής. Τα μπλουζ ήταν η Βίβλος για μένα.

Γι' αυτό και όταν άκουσα για πρώτη φορά τον Prince, το 1980, έτρεξα και αγόρασα το άλμπουμ του *Dirty Mind* με μια ελαφριά αναστάτωση. Δεν ήταν ακριβώς το εξαιρετικό, ρομποτικό του, αυθάδικο φανκ που μου άρεσε όσο το ότι ήταν ένα άλμπουμ για το σεξ με έναν ανέμελο, αστείο σχεδόν, τρόπο. Δεν καταλάβαινα όλες τις αναφορές. Προσπαθούσα να διακρίνω τους στίχους, αλλά τελικά κέρδιζε η μουσική και άφηνα το βινύλιο απλώς να στριφογυρίζει χωρίς ενοχές και διπλή ανάγνωση.

Όταν ήρθε η κατακλυσμιαία επιτυχία του *Purple Rain*, ένιωσα κάτι από το «συνωμοτικό» ύφος του *Dirty Mind* να χάνεται. Τα τραγούδια ήταν εξαιρετικά, όμως ο ίδιος ο Prince γινόταν παναμέρικαν και η ταινία του δε μου άρεσε καθόλου. Δεν ήθελα να γίνει ένας νέος Μάικλ Τζάκσον, δεν ήθελα να γίνει «σωστός» και ένας καλλιτέχνης για όλη την οικογένεια.

Με το *Around the World in a Day* του 1985 άρχισα να καταλαβαίνω ότι ο Prince είχε μπει σε μια δική του, αυθεντική, αλλά και μοναχική καλλιτεχνική πορεία. Τα άλμπουμ του είχαν ασαφή, κακότεχνα εξώφυλλα, σαν ζωγραφισμένα από παιδικό χέρι, γεμάτα συμβολικές (και λίγο αφελείς, θεωρούσα) αναφορές. Σαν να ήθελε να δείξει ότι έχει δημιουργήσει μια δική του, προσωπική Ντίονεϊλαντ και εγώ έπρεπε να βρω το κλειδί της εισόδου μέσα στα

εξώφυλλα-οφθαλμαπάτες. Όσο πιο μπερδεμένες γίνονταν οι συμβολικές του εικόνες, όμως, τόσο πιο ωραία, σφιχτοδεμένα, με ολοκληρωμένη δομή και αίσθηση της μελωδίας γίνονταν τα τραγούδια του. Είχε μεγάλο ενδιαφέρον ο Prince. Τώρα έπρεπε να γίνει και λίγο πιο κοινωνικός.

Κι έτσι έγινε: Το άλμπουμ *Parade* του 1986 έκανε τον Prince κουλ και στα κλαμπ (με το τραγούδι «Kiss» που έπαιζε σε heavy rotation στο καινούργιο τότε στη ζωή μας MTV, που ήταν κάτι σαν το YouTube πριν από το YouTube). Ο Prince ήταν παράξενος και μας άρεσε: Στους τίτλους των τραγουδιών του έβαζε σύμβολα, αριθμούς και συντμήσεις πολύ πριν έρθει το texting, είχε διφορούμενη σεξουαλικότητα (αλλά με έναν αστείο και πάλι τρόπο).

Θεωρούσαμε πανέξυπνο το ότι έπαιρνε διαφορετικές προσωπικότητες στη μουσική του: Δημιουργούσε ξεχωριστά γκρουπ ως μουσικά projects, έδινε τραγούδια σε άλλους καλλιτέχνες που γίνονταν επιτυχίες, υπέγραφε τραγούδια με το όνομα του πατέρα του, ακόμα και μία δική του γυναικεία περσόνα είχε δημιουργήσει, την Camille, ηχογραφώντας τη φωνή του σε υψηλότερη ταχύτητα, για να ακούγεται γυναικεία.

Η αλήθεια είναι ότι, όταν ήρθε το άλμπουμ *Sign* «» *the Times* του 1987, μας μπερδεψε λίγο. Μέσα στην πολυσχιδή μουσική του έμπνευση, με φανκ, σόουλ, ψυχεδελική ποπ, ελέκτρο και ροκ, αλλά με μίνιμαλ διάθεση, μπερδεψε και μία ακόμα φιλοσοφική του αναζήτηση – είχαμε αρχίσει να διαβάζουμε ότι ανήκε στους Μάρτυρες του Ιεχωβά, το οποίο δε μας ενδιέφερε βέβαια: Απλώς εγώ δεν το πίστευα ακριβώς, μου έμοιαζε με στιλιστικό κόλπο, μία ακόμα παραξενιά που θα διαρκούσε όσο κρατάει ένα άλμπουμ (μία ώρα;).

Τότε είχα αρχίσει πια να έχω δική μου καθημερινή εκπομπή στο ραδιόφωνο. Ο Prince ήταν θησαυρός για τις playlists μου – και όχι μόνο για τα τραγούδια-επιτυχίες αλλά και για άλλα «κρυμμένα διαμαντάκια», για να το πω στη ραδιοφωνική γλώσσα, μέσα από τα άλμπουμ του ή τα παράλληλα γκρουπ του. Λάτρευα το άλμπουμ των Wendy & Lisa, μου άρεσε που αυτές οι δύο κοπέλες ήταν υπό τη σκέπη του Prince και πίστευα ότι δημιουργούνταν μία νέα «σχολή Prince», που θα μας έδινε πολλά, συμφιλιώνοντας τα είδη. Στις εκπομπές μου οι δίσκοι του Prince όχι μόνο έδιναν έναν φιλικό, ραδιοφωνικό ήχο παντός καιρού και ώρας αλλά ήταν και μία πολύ χρήσιμη ενδιάμεση γέφυρα για να αλλάζω το ύφος, να το πηγαίνω προς το ροκ ή προς το φανκ ή προς το r'n'b.

Η δισκογραφική Warner Records προωθούσε τον Prince με κέφι και θόρυβο. Είχαν αρχίσει να κυκλοφορούν αξεσουάρ όπως μενταγιόν με το περιβόητο «καινούργιο του όνομα», το Lovesymbol, το ιερογλυφικό που κανέναν μας δεν ήξερε πώς να προφέρει, κι έτσι απλώς συνεχίζαμε να τον λέμε Prince

– αν και για ένα διάστημα έπαιζε και το T.A.F.K.A.P. (The Artist Formerly Known As Prince). Θυμάμαι ότι η Warner είχε στείλει σε όλα τα περιοδικά και μουσικά έντυπα ένα ειδικό floppy disk μέσα στο οποίο υπήρχε το lovesymbol για να το εντάξουμε στις γραμματοσειρές των κειμένων μας. Όταν κυκλοφόρησε το άλμπουμ *Diamonds & Pearls* (1991), με το ολογραφικό εξώφυλλο, ο Χρήστος Χατζής από το ελληνικό παράρτημα της Warner μάς είχε στείλει τα ιριδίζοντα cd singles του «Cream» μαζί με ένα σπρέι σαντιγί. Το παιχνίδι γινόταν όλο και πιο θεαματικό.

Σιγά σιγά άρχισε να γίνεται και λίγο πιο σκοτεινό. Η φήμη του «κυκλοφορητού» *Black Album*, το 1994, έδωσε μία cult χροιά στη μουσική προσωπικότητα του Prince. Ανακάλυψα το δυσεύρετο άλμπουμ σε ένα υπόγειο, σκληροπυρηνικό ροκ δισκάδικο στην Μπολόνια της Ιταλίας και το άρπαξα αμέσως, ανυπομονώντας να ακούσω αυτή την ιδιαίτερη (νέα;) πλευρά του Prince. Ήταν σκοτεινό, ατελέσφορο, χωρίς edit, χωρίς εικόνα. Το έχω ακόμα, το κρατάω συμβολικά, όπως τα μενταγιόν του.

Όταν ήρθε το 1999 και τελείωνε η χιλιετία, στα ραδιόφωνα παίζαμε με μανία το single «1999», αλλά ο Prince είχε αρχίσει να γίνεται μία θολή εικόνα. Κυκλοφορούσε ένα σωρό από νέα, μπερδεμένα άλμπουμ. Είχε χαθεί η επικοινωνία. Για μένα ο Prince κέρδιζε εκεί που το ραπ και το χιπ χοπ (τα οποία κυριαρχούσαν πλέον), με το πείσμα και τον θυμό τους, δεν τα κατάφεραν: Ο Prince έκανε ένα δικό του μουσικό κράμα, λίγο σκοτεινό, λίγο ρομαντικό, αρκετά πρόστυχο, αλλά πάνω απ' όλα γλυκό και χαρούμενο – κάτι σαν το παλιό μοjο, την ενέργεια των δίσκων της Staxx. Σαν μία συνωμοσία ότι όλα γίνονται για ένα ψέμα, μία πλάκα.

Στην καινούργια χιλιετία χαθήκαμε με τον Prince. Άρχισα να ταξιδεύω αλλού. Τον ξαναβρήκα το 2004 με το άλμπουμ *Musicology* που μου έφερε ξανά πίσω το χαμένο φανκ, αλλά κι αυτός κι εγώ ήμασταν πια μεγάλα παιδιά. Τον ξαναείδα κι εγώ, όπως και όλος ο πλανήτης, στην περιβόητη εμφάνισή του στο ημίχρονο του Super Bowl, το 2007, μέσα σε μία χαοτική αρένα και υπό καταρρακτώδη (μοβ, φυσικά) βροχή να κάνει ίσως την τελευταία του σπουδαία εμφάνιση. Και κατάλαβα ότι δεν είχα κάνει λάθος που τον αγαπούσα.

Τα υπόλοιπα χρόνια ήμουν λίγο «γραφικός», τουλάχιστον έτσι με έβλεπαν συνάδελφοι του ραδιοφώνου, επειδή συνέχιζα να παίζω Prince στις εκπομπές μου – μέχρι που ήρθε και επίσημα ξανά να με απασχολήσει: Ο θάνατός του ήταν το τέλος αυτού του είδους που διαμόρφωσε, τόσο μουσικά όσο και ως καλλιτεχνική περσόνα. Ως άνθρωπο ποτέ δεν τον μάθαμε, και αυτό είναι που επιβεβαιώνει το βιβλίο του Neal Karlen που κρατάτε στα χέρια σας.

Το βιβλίο είναι μία διπλή αφήγηση: ο Prince και ο Neal. Γνωρίζονταν από

παιδιά, έπαιζαν στις ίδιες γειτονιές, ο ένας ήταν «αυτός με την μπάλα» για τον άλλο και η σχέση τους ήρθε να επισημοποιηθεί με το credit μιας σειράς συνεντεύξεων που έγιναν για μεγάλα έντυπα. Παρακολουθώντας τον Prince και τις ιδιαίτερες στιγμές του, αυτές που επέλεγε ο ίδιος να φαίνονται προς τον συγγραφέα, παράλληλα ζούμε και την πορεία της γνωριμίας τους. Τα κοινά τους αστεία, τις μιμήσεις, τα σημεία στα οποία διαφωνούσαν, τις βόλτες με το αυτοκίνητο στην παλιά τους γειτονιά, την αγάπη τους για το επεισοδιακό επαγγελματικό wrestling και τους ήρωές του.

Το βιβλίο μοιάζει με έναν παλιό λογαριασμό που έπρεπε να πληρωθεί, έναν αγώνα μπάσκετ οπε-to-οπε που κάποτε έπρεπε να λήξει. Ο συγγραφέας καταγράφει αυτά που είδε και ξέρει σαν ένα προσωπικό ημερολόγιο, μπλέκοντας τη δική του περιπέτεια με εκείνη του Prince και, το κυριότερο, καταγράφοντας τις πολλές διαφορετικές πλευρές του καλλιτέχνη: από την προσωπική του τραγωδία μέχρι την καλλιτεχνική του πολυφρένεια, από το χιούμορ του μέχρι το μεγαλείο του, από τους μύθους και τις φήμες για τον Prince μέχρι την απίθανη ιστορία της χρονοκάψουλας.

Απολαύστε το βιβλίο βήμα βήμα. Ακολουθήστε τις αναφορές και τη «μουσική» του βιβλίου στο Διαδίκτυο. Ξανακούστε τον Prince ή και ανακαλύψτε κάτι καινούργιο γι' αυτόν.

Όσο για μένα, συνεχίζω να παίζω κομμάτια του Prince στο ραδιόφωνο, λες και είναι το «1999».

Γιάννης Νένης

*Είναι παράξενο να σε ξέρει όλος ο κόσμος
και ταυτόχρονα να είσαι τόσο μοναχικός.*

ΑΛΜΠΕΡΤ ΑΪΝΣΤΑΪΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παρακαλώ τον Θεό ο Prince να είχε πεθάνει πριν σωριαστεί στο πάτωμα.

Προσεύχομαι να μην κατάλαβε ούτε για μια στιγμή ότι πέθαινε μόνος του μέσα σε ένα κοινό, άχαρο ασανσέρ, σε κάποιο προάστιο με παλιά κτίρια του Wonder Bread* μιας κατακερματισμένης φυλετικά πόλης, που άργησε κατά μία μέρα να του πει ότι η ιδιαίτερη πατρίδα του –μαύροι, άσπροι, όλες οι αποχρώσεις του δέρματος και όλες οι εθνικότητες– αγαπούσε τον Prince όσο και αυτός αγαπούσε τη Μινεάπολη.

Γιατί για ένα πράγμα είμαι σίγουρος σε ό,τι αφορά τον Prince. Έπειτα από μια γνωριμία που πέρασε μέσα από αέναα εναλλασσόμενους κύκλους μίας μεγάλης φιλίας, μίας μικρότερης και μερικές φορές της παντελούς έλλειψής της τα τελευταία τριάντα χρόνια της ζωής του, μέχρι το τελευταίο μας, αλλόκοτο τηλεφώνημα τρεις εβδομάδες πριν πεθάνει: Ο μεγαλύτερος –και ίσως ο μοναδικός– φόβος του ήταν να πεθάνει μόνος.

Τον Prince δεν τον ένοιαζε αν το τέλος του θα τον έβρισκε στο Τσανχάσεν της Μινεσότα στο ασανσέρ κάποιου κτιρίου, όπου όλοι οι όροφοι του ανήκαν, ή στην υπερπολυτελή προεδρική σουίτα κάποιου ξενοδοχείου στο Παρίσι, την οποία είχε ανακαινίσει αναπόφευκτα –και ηλιθιωδώς– για την άφιξη του κάποιος ανίδεος της διεύθυνσης, προφανώς αποφασισμένος να στήσει ολόκληρο το λίβινγκ ρουμ του Λιμπεράτσε για να τον ευχαριστήσει.

Απλώς δεν ήθελε να πεθάνει μόνος.

Ωστόσο πάντα αποδεχόταν αυτό που ερχόταν και προσπαθούσε να είναι προετοιμασμένος γι' αυτό, όπως μου έλεγε παλιά, το 1985.

Φυσικά, όταν κάποιος γράφει οτιδήποτε σχετικά με το τι πραγματικά έλε-

* Παλιά κτίρια εργοστασίων του τυποποιημένου ψωμιού Wonder Bread, που αργότερα έγιναν κατοικίες.

γε, σκεφτόταν ή έκανε ο Prince, προκύπτουν οι εξής ερωτήσεις: «Κι εσύ πού το ξέρεις; Γιατί να τα πει σ' εσένα; Το είδες με τα μάτια σου;»

Προσωπικά, λοιπόν, αυτό που μπορώ να σας πω σε ό,τι αφορά αυτό και πολλά άλλα θέματα, σε διάφορες περιστάσεις, ναι, ήμουν μάρτυρας και τα είδα με τα μάτια μου. Μια φορά και έναν καιρό, σε μια εποχή που μοιάζει να είναι από κάποια προηγούμενη ζωή, έγραψα έναν σακισμό άρθρα και πήρα συνεντεύξεις από τον Prince για το περιοδικό *Rolling Stone* και μετά για τους *New York Times* – γύρω από τις σκέψεις, τις λέξεις, τις μπάντες και τους καλύτερους φίλους που είχε ανά περιόδους, τι φορούσε στο κεφάλι του και πόσο ψηλά ήταν τα τακούνια των παπουτσιών του.

Ακόμη δεν είμαι σίγουρος γιατί επέλεξε εμένα να καταλαμβάνω χώρο στη ζωή του – την πιο διαμερισματοποιημένη ζωή που έχω δει ποτέ μου, παγιδευμένη μέσα στην πιο μοναχική ψυχή που έχω ποτέ συναντήσει. Λίγοι από τους πραγματικούς του φίλους γνωρίζονταν μεταξύ τους, ακόμα κι αυτοί που ήταν «πραγματικοί» φίλοι. Πολλοί άνθρωποι δεν του άρεσαν, και μέχρι σήμερα δεν έχω καταλάβει στ' αλήθεια γιατί ανεχόταν εμένα.

Και μετά, στη δεκαετία του '90, τα παράτησα.

Δεν παράτησα τον Prince, απλώς σταμάτησα να γράφω γι' αυτόν ή να τριγυρίζω στον κόσμο του. Μέχρι σήμερα δεν ξέρω αν ήμουν γενναίος ή ηλίθιος που απομακρύνθηκα από τη μόνη πραγματικά μεγάλη δημοσιογραφική επιτυχία που είχε να προσφέρει το ροκ εν ρολ εκείνη την εποχή. Ήμουν αρκετά νέος ακόμα και πίστευα ότι άξιζε να προσπαθήσω να γίνω «πραγματικός» συγγραφέας, να γράφω την αλήθεια ή τουλάχιστον να τρέχω και να χώνομαι σε άλλους κύκλους πέρα από τη δημοσιογραφία των καλλιτεχνικών, εκεί όπου η ζωή μοιάζει με ένα κλασικό γυμνάσιο πλουσιόπαιδων – και όλος ο κόσμος είναι συρρικνωμένος σε μία απλή δυαδική εξίσωση: «εκείνο είναι κουλ» ή «εκείνο δεν είναι κουλ».

Αν δε σταματούσα, σκεφτόμουν τότε, κανείς ποτέ δε θα με έπαιρνε στα σοβαρά, θα ήμουν πάντα το τσιράκι του Prince, η ντροπή στον κόσμο του μπείζμπολ, και θα φαινόμουν σαν επαγγελματίας γλείφτης σε έναν παίκτη σούπερ σταρ. Στον κόσμο του ροκ εν ρολ είχα καταλάβει ότι το αντίστοιχο του να είσαι τσιράκι θα ήταν, ας πούμε, να ήμουν ο μόνος ρεπόρτερ στον οποίο ο Prince θα έδινε συνεντεύξεις ή θα κυκλοφορούσε μαζί του ή θα του αποκάλυπτε το βαθύτερο νόημα των ψηλών τακουνιών. («Δεν τα φορώω επειδή είμαι κοντός», μου είχε πει ο ύψους 1,58 Prince το 1985. «Τα φορώω επειδή αρέσουν στις γυναίκες».)

Αυτές ήταν οι πρώτες λέξεις που είχα γράψει για τον Prince εκείνη την εποχή. Μέχρι τώρα έχω κρατήσει μια υπόσχεση που είχα δώσει στον εαυτό

μου, ότι δε θα έγραφα πια γι' αυτόν. Στα χρόνια μετά τις συνεντεύξεις, μου ζήτησε να γράψω μερικά πράγματα μαζί του και δέχτηκα. Έτσι κι αλλιώς, τα πρότζεκτ αυτά ήταν τόσο γελοία, που σκεφτόμουν ότι κανένας δε θα πίστευε ότι πραγματικά υπάρχουν.

Στη δεκαετία του '90, έγραψα το λιμπρέτο σε μια ροκ όπερα με τίτλο *Το Ξημέρωμα*, ο οποίος άλλαξε το 1994, όταν επρόκειτο να κυκλοφορήσει κατευθείαν σε βίντεο, και έγινε *Τρεις αλυσίδες από χρυσό*. Ο Prince είχε κυκλοφορήσει στην αγορά ένα σετ πειραματικών βίντεο που συνδέονταν μεταξύ τους με αφήγηση, σαν δώρο στη Μάιτε, την πρώτη από τις δύο πρώην συζύγους του. Για την υπόθεση μου είχε δώσει μερικές κατευθυντήριες γραμμές: ένα σκηνικό στην έρημο, όπου θα ήταν μία πριγκίπισσα και θα τη φλέεταρε σε στιλ Ροδόλφο Βαλεντίνο ένας μυστηριώδης, μαγικός –εχμ– πρίγκιπας.

Μου έδωσε επίσης τη δυνατότητα να έχω την απεριόριστη εμπειρία να παρακολουθήσω μια πραγματική ιδιοφυΐα εν δράσει.

«Θα με πληρώσεις;» ρώτησα.

Ήξερα ότι, αν το έκανε, θα μπορούσα πλέον να ξεπουληθώ με την πρώτη ευκαιρία. Ήξερα ότι δε θα μπορούσα να ξαναγράψω άλλο άρθρο γι' αυτόν, τουλάχιστον όχι με το πρόσχημα ενός αντικειμενικού δημοσιογράφου. Θα έπρεπε να αρχίσω να χρησιμοποιώ πολλούς περιορισμούς, να έρχομαι σε πλήρη αντιπαράθεση και σε συγκρούσεις, για να μετριάσω οτιδήποτε κακό γραφόταν για τον Prince.

«Όχι, δε θα σε πληρώσω», είπε ο Prince. «Αλλά μπορείς να λες ότι έγραψες μια ροκ όπερα μαζί μου».

Σωστό επιχείρημα, μικρό μωβ τυπάκο, σκέφτηκα. Και, γαμώτο, κοιτάζοντας πίσω, μισή ζωή πριν, ήταν το πιο κερδοφόρο πράγμα για το οποίο έχω δουλέψει ποτέ, καρμικά μιλώντας.

Επίσης, έγραψα ένα μανιφέστο, το οποίο συνέθεσα σαν να ήταν το προφίλ ενός τρίτου προσώπου για κάποιο περιοδικό, εξηγώντας γιατί ο Prince επρόκειτο να αλλάξει το όνομά του και να υιοθετήσει εκείνο το ανόητο ιερογλυφικό –γεγονός που τότε γνωρίζαμε μόνο εγώ, ο ίδιος και ο μάνατζέρ του. Μου έλεγε ότι το μανιφέστο αυτό γραφόταν για να μπει σε μια χρονοκάψουλα, την οποία θα έθαβε μαζί με τη διαθήκη του, μεταξύ άλλων, στο έδαφος της Paisley Park. Δεν έχω ιδέα αν το έκανε, παρόλο που υπάρχουν αποδείξεις για την ύπαρξη μιας τέτοιας χρονοκάψουλας.

Το δικό μου αντίγραφο από το μανιφέστο το έβαλα σε μια δισκέτα του περασμένου αιώνα, σε ένα ντουλάπι μιας αποθήκης στη Μινεάπολη, όπου φυλούσα αναμνήσεις που δεν ήξερα πού να τις βάλω.

Πάντα έλεγα στον Prince πως το ήξερα ότι δε με θεωρούσε σ' αλήθεια φίλο, αλλά κάποιον από τους ελάχιστους ανθρώπους στη Μινεάπολη που ήταν μάλλον ξύπνιος μέσα στη νύχτα, έτσι όπως ήταν πάντα ο ίδιος, «Willing and Able», όπως ήταν ο τίτλος του πιο αγαπημένου μου από τα τραγούδια του – «Πρόθυμος και ικανός» να συζητήσει για μοναξιά και θάνατο.

Το έβαλα ακόμα και στην αρχή του τρίτου και τελευταίου μου άρθρου για το *Rolling Stone*, με τον Prince στο εξώφυλλο, που δημοσιεύτηκε το 1990.

Χτυπάει το τηλέφωνο στις 4:48 τα χαράματα.

«Γεια, είμαι ο Prince», λέει μία εντελώς ξύπνια φωνή, που με καλούσε από ένα δωμάτιο αρκετά μέτρα πιο πέρα από τον διάδρομο κάποιου ξενοδοχείου στο Λονδίνο. «Μήπως σε ξύπνησα;»

Όχι, βλάκα, ποτέ δε με ξυπνάς. Ή μάλλον όντως με ξύπνησες μερικές φορές, αλλά πάντα χαιρόμουν να σε ακούω, ακόμα και όταν ένιωθες τόση μοναξιά και κατάθλιψη, που με δυσκολία μιλούσες. Του είπα ότι ήθελα να είμαι ένας πραγματικός δημοσιογράφος και όχι το τσιράκι γνωστό μέχρι τώρα ως Νιλ. Ήθελα να είμαι ο Ναθάνιελ Γουέστ* και, παρόλο που δεν είχε ιδέα ποιος ήταν αυτός, φάνηκε να κατανοεί πλήρως.

Και κρατήσαμε επαφή.

Υπήρχαν φορές που μέσα σε μία χρονιά μιλούσαμε συχνά, τηλεφωνήματα καταμεσής της νύχτας που διαρκούσαν από λίγα λεπτά μέχρι αρκετές ώρες. Άλλοτε έπαιρνα γράμματα, μερικές φορές σε μοβ επιστολόχαρτο. Δύο από τις οκτώ φορές που κυκλοφόρησαν αυτά που εγώ θεωρούσα «αληθινά» βιβλία μου, έλαβα μοβ λουλούδια από ανώνυμο αποστολέα. Μέσα σε τριάντα ένα χρόνια, θα έλεγα ότι συναντηθήκαμε οι δυο μας μερικές δεκάδες φορές για να προετοιμάσουμε κάποιο θέμα για εκείνον προς δημοσίευση, ενώ σε κοινωνικές περιστάσεις συναντηθήκαμε τριάντα ή τριάντα πέντε φορές και μιλήσαμε στο τηλέφωνο μερικές εκατοντάδες φορές μες στη νύχτα. Στο τηλέφωνό μου είχα βρει περίπου πενήντα αναπάντητες (ή που δεν τις είχα ακούσει) κλήσεις από «άγνωστο» αριθμό τις ώρες που μόνο ο Prince θα τηλεφωνούσε.

Όταν μου έγραφε, πάντα του έστελνα απάντηση με διεύθυνση την Paisley Park. Δεν έχω ιδέα αν έλαβε τα περισσότερα από τα γράμματά μου, επειδή ποτέ δεν είχα ιδέα τι διάλογο συνέβαινε εκεί πέρα, ακόμα και όταν πήγαινα για επίσκεψη.

Μία ώρα πριν βάλω οριστικό τέλος σ' αυτή την ιστορία, έστειλα στην εκδό-

* Αμερικανός συγγραφέας και σεναριογράφος (1903-1940), γνωστός για τα σκοτεινά, σατιρικά του μυθιστορήματα.

τριά μου ένα σκαναρισμένο παλιό γράμμα του, το οποίο ξεκινούσε ως εξής: «Νιλ, σε παρακαλώ να θεωρείς τη φιλία μας πολύτιμη, όπως κάνω κι εγώ» –όπου, αντί για το «I», εγώ, είχε σχεδιάσει ένα μάτι (eye)– και τελείωνε με τα ακόλουθα: «4 real. I love you».

Δεν ξέρω γιατί έστειλα εκείνο το γράμμα στην εκδότριά μου· ίσως επειδή ήθελα να ξέρει ότι πραγματικά τον γνώριζα, ότι ήμασταν στ' αλήθεια φίλοι. Ή ίσως επειδή ήθελα εγώ να το ξαναδιαβάσω και να πάρω τα πάνω μου.

Πάντως κι εγώ, όπως και η υπόλοιπη Μινεάπολη, παραμέλησα να του πω ότι τον αγαπώ, μέχρι που ήταν πλέον πολύ αργά.

Κάποτε μου είπε ότι πίστευε στον Παράδεισο και θεωρούσε ότι, αν ποτέ κατάφερε να πάει εκεί, το μέρος θα έμοιαζε ακριβώς όπως η Γη. Μπορείτε να το δείτε και μόνοι σας: *Rolling Stone*, 12 Σεπτεμβρίου 1985.

Σε περίπτωση που είχε δίκιο... τι να πω... έι, Prince! Θα με πάρεις ένα τηλεφώνημα για τελευταία φορά; Ξέχασα να σου πω κάτι.

Κι εγώ σ' αγαπώ.

Κι έτσι αυτό ήταν που πραγματικά ήθελα να πω στον Prince μία εβδομάδα μετά τον θάνατό του και για λίγο μετά.

Το να αφήνεις κρίσιμα ζητήματα για πάντα στη σιωπή είναι, δυστυχώς, σαν ένα αγαπημένο τραγούδι στην πίσω πλευρά του δίσκου με τον κώδικα αστικής συμπεριφοράς, γνωστό ως καλή Μινεσότα*. Πίσω από τη συνήθεια των ντόπιων να είναι ευχάριστοι με κάθε τρόπο κρύβεται μια καμουφλαρισμένη, άγρια, παθητική επιθετικότητα και κακία.

Πολύ σύντομα μετά τον θάνατό του, ήμουν χαρούμενος που ο Prince δε θα μου ξανατηλεφωνούσε, ούτε για να ακούσει αυτά που είχα μετανιώσει που δεν του είπα. Με το που πέθανε, ακαριαία βαπτίσθηκε μέσα στους δικούς του μύθους, θεοποιήθηκε και εμπορευματοποιήθηκε. Ήμουν ευγνώμων που δε θα υπήρχε Ανάσταση για να αποχαιρετιστούμε κανονικά. Εάν ο Prince εμφανιζόταν ξανά, ήμουν σίγουρος ότι θα πέθαινε για δεύτερη φορά τη στιγμή που θα έβλεπε τι είχε γίνει στο όνομά του, στη μνήμη του και στην υποτιθέμενη τιμή του.

Και τότε δολοφονήθηκε ο Τζορτζ Φλόιντ. Κι εγώ ευχόμουν να ζωντάνευε

* Ο συγγραφέας παρομοιάζει τον κώδικα αστικής συμπεριφοράς που αποδίδεται στη Μινεσότα, γνωστό ως Minnesota Nice, με έναν δίσκο βινυλίου, στην πίσω πλευρά του οποίου είναι, σαν τραγούδι, γραμμένη η αλήθεια. Κατά το Minnesota Nice, οι άνθρωποι στη Μινεσότα υποκριτικά αποφεύγουν οποιαδήποτε αντιπαράθεση.

ξανά ο Prince, μόνο και μόνο για να δώσει τη μάχη απέναντι σ' αυτή την άλλη πλευρά της καλής Μινεσότα.

Στη χειρότερη έκφασή του αυτό το εναλλακτικό πρόσωπο καμουφλάρει έναν «ρατσισμό αλλά με χαμόγελο», όπως περιέγραψε τη διπλοπροσώπια που ισχύει στην τοπική κοινωνία στους *New York Times* τον Ιούνιο του 2020 μια γυναίκα η οποία μετανάστευσε στη Μινεάπολη το 1998 από τη Σομαλία.

Είχαν περάσει μερικές μόνο μέρες από τότε που ένας λευκός αστυνομικός της Μινεάπολης είχε βάλει το γόνατό του στον λαιμό του Αφροαμερικανού Τζορτζ Φλόιντ για σχεδόν εννέα λεπτά. Το σημείο εκείνο στο πεζοδρόμιο απέχει κάτι λιγότερο από ενάμισι χιλιόμετρα από το γυμνάσιο που πήγε ο Prince και τριάντα χιλιόμετρα από εκεί που μένω εγώ.

Και για ακόμα μία φορά, ύστερα από χρόνια που ήμουν ευγνώμων επειδή δεν μπορούσε να δει τι συμβαίνει, αναπολώ την παρουσία του πραγματικού Prince.

Συνήθιζε να λέει ότι του άρεσαν οι άγριοι, παγωμένοι χειμώνες της Μινεάπολης, γιατί «κρατούν μακριά τους κακούς ανθρώπους». Αναρωτιόμουν τι θα είχε να πει, να γράψει, να τραγουδήσει και να παίξει τώρα που η Μινεάπολη είχε εκτεθεί στον κόσμο ως το μέρος που είχε θρέψει στον κόρφο του τον πιο θανατηφόρο εχθρό.

Ο Prince με τα χρόνια είχε γίνει πιο πολιτικοποιημένος. Λίγο πριν από το τέλος του, το 2015, είχε κυκλοφορήσει το τραγούδι «Baltimore», με θέμα τον Φρέντι Γκρέι, τον εικοσιπεντάχρονο μαύρο που είχε πεθάνει, λιγότερο από έναν μήνα πριν, ενώ ήταν υπό κράτηση στο αστυνομικό τμήμα της Charm City*, πυροδοτώντας διαμαρτυρίες και ταραχές για πάνω από μία εβδομάδα. «Κανένας δεν μπήκε στον δρόμο κανενός/Κι έτσι φαντάζομαι θα μπορούσες να πεις ότι ήταν μία καλή μέρα/Τουλάχιστον λιγάκι», τραγουδούσε ο Prince, «ήταν καλύτερα από μια μέρα στη Βαλτιμόρη». Και ήταν αλήθεια, τουλάχιστον στη Μινεάπολη, όπου ο Prince ηχογράφησε αυτή την κολλητική μελωδία σε σιλ γκόσπελ με χορωδία από συνθήματα διαμαρτυρίας.

Την επόμενη μέρα, αφού το τραγούδι βγήκε στο Soundcloud, ο Prince έπαιξε για σχεδόν τρεις ώρες στη «Συγκέντρωση για την Ειρήνη» που έγινε στη Βαλτιμόρη. Καθώς έπαιξε το «Purple Rain», διέκοψε το τραγούδι του για να μιλήσει στον κόσμο.

«Το σύστημα έχει χαλάσει», είπε. «Την επόμενη φορά που θα έρθω στη Βαλτιμόρη, θέλω να μείνω σε ξενοδοχείο που να ανήκει σε κάποιον από

* «Χαριτωμένη Πόλη»: Χαρακτηρισμός της Βαλτιμόρης στις δημοτικές τουριστικές καμπάνιες.

εσάς. Θέλω να φύγω από το αεροδρόμιο με μια υπηρεσία αυτοκινήτων που να ανήκει σε κάποιον από εσάς».

Δεν ξεκαθάρισε ποιον «από εσάς» εννοούσε, αφού το πλήθος περιλάμβανε το συνηθισμένο του φάσμα ηλικιών και χρωμάτων. Δε χρειάστηκε. Μαύροι, λευκοί, νέοι, γέροι, «αφυπνισμένοι», κοιμισμένοι – εσείς.

Πέντε χρόνια αργότερα, στεκόμουν στο σημείο όπου ο Τζορτζ Φλόιντ είχε πεθάνει λίγες μέρες πριν. Αναρωτιόμουν τι θα έλεγε ο Prince, αν είχε ζήσει – σχεδόν εξηνταδυσάχρονος πλέον –, στους ανθρώπους της ιδιαίτερης πατρίδας του, μιας τελείας στον χάρτη της Flyoverland*, που τώρα ήταν στο επίκεντρο του κόσμου.

Δεν είχα ιδέα. Αλλά ήξερα ότι θα ήταν ένα τέλειο κομμάτι, ότι πιθανότατα θα μπορούσατε εσείς να το χορέψετε – και ότι πιθανότατα θα είχε κυκλοφορήσει στην ώρα του για την κηδεία του Τζορτζ Φλόιντ.

Μου λείπει ακόμη ο *mamma jamma*.

* «Ο τόπος που τον περνούν τα αεροπλάνα»: Αμερικάνικη έκφραση που σημαίνει όλες τις πολιτείες που βρίσκονται μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Ακτής.

Οι αναμνήσεις ενός αμνησιακού

Στην Πάνω Πόλη – Ελευθέρωσε το μυαλό σου.

«Uptown», 1980, από τον Prince

ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2019

Αλλο ένα βιβλίο για τον Prince;» ρώτησε ο φίλος ενός φίλου στο αγαπημένο μου καφέ στην Πάνω Πόλη της Μινεάπολης του Σεμπάστιαν Τζο, όταν απάντησα στην ερώτησή του πάνω σε τι δούλευα.

Ε, ναι, λοιπόν. Άλλο ένα βιβλίο για τον Prince.

Ο Prince, η παγκοσμίως αναγνωρισμένη μεγαλοφυΐα, που θεωρείται άξια να υποκλιθούν μπροστά της ακόμα και άλλες αναγνωρισμένες παγκοσμίως μεγαλοφυΐες. Ο Prince, η προσωποποίηση του hip, για τον οποίο έλιωναν ανεπαίσχυντα άλλοι διαγαλαξιακοί χίπστερ. Ο Prince, το διεθνές πολιτισμικό είδωλο που αψήφησε και διασταύρωσε τα είδη από τη μόδα μέχρι το φανκ και την ολοφάνερη παραφροσύνη τύπου Τρίο Στούτζες – για τον θάνατο του οποίου ο Πύργος του Αιφελ,¹ το εξώφυλλο του *New Yorker*², η φωτογραφία στο κεντρικό θέμα του πρωτοσέλιδου των *New York Times*³ και όλο το κέντρο της Μινεάπολης φωτίστηκαν με μοβ χρώμα.⁴

Ναι, απάντησα, άλλο ένα βιβλίο... γι' αυτόν.

Σ' εκείνη τη φάση είχαν περάσει πάνω από δύο χρόνια από τότε που έφυγε ο Prince· θα μπορούσε πιθανώς να είχε γραφτεί μία αρκετά συναρπαστική βιογραφία της μεταθανάτιας ζωής του για όλα όσα είχαν συμβεί στο όνομά του και πάνω σ' αυτό από τον θάνατό του και μετά.

«Γιατί», συνέχισε ο συνομιλητής μου στο καφέ με ειλικρίνεια και πραγματική περιέργεια, «χρειαζόμαστε άλλο ένα βιβλίο για τον Prince; Δηλαδή... συγγνώμη. Αλλά γιατί;»

Άρχισα να το σκέφτομαι, χωρίς να έχω προσβληθεί.

«Χμ, αυτή», του είπα, «είναι μία πολύ καλή ερώτηση».

Μάζεψα σκυθρωπός τα χαρτιά και τις σημειώσεις μου, έχωσα το λάπτοπ στο σακίδιό μου και αργά αργά άρχισα να βαδίζω αφηρημένος, με το κεφάλι κάτω, περπατώντας τα έξι τετράγωνα μέχρι το διαμέρισμά μου στην Πάνω Πόλη, τη γειτονιά Uptown της Μινεάπολης, που ο Prince είχε κάνει διάσημη πριν από πολλά χρόνια με ένα χαρούμενο τραγούδι-ύμνο προς αυτήν, με τον ίδιο τίτλο.

Έφτασα στο διαμέρισμά μου και άναψα τα φώτα. Αν και ήταν απόγευμα, ένιωσα να με στοιχειώνει ένα νοσηρό σκοτάδι. Στη συνέχεια μπήκα στο ντους για να ξεκινήσω τη μέρα από την αρχή και, μόλις αισθάνθηκα τις ζεστές σταγόνες να πιτσιλίζουν το πρόσωπό μου, ξέσπασα σε κλάματα.

«Τι θέλεις», φώναξα προς το ταβάνι, «τι θέλεις να *πω*;»

Μιλούσα στον Prince: Εβδομήντα οκτώ ημέρες προτού παραδώσω το τελικό χειρόγραφο του βιβλίου, τελικά είχα σπάσει.

Δόξα τω Θεώ, δεν πήρα καμία απάντηση.

Αντί για φωνές ή κάποιο όραμα, η προφανής απάντηση μου ήρθε με την ανάμνηση ενός μοβ επιστολόχαρτου μέσα σε έναν μοβ φάκελο πάνω στον οποίο ο Prince είχε γράψει με παιδικά γραμματάκια «NeAl». Ήταν το πρώτο γράμμα που μου είχε γράψει και μετά τον θάνατό του το είχα βάλει σε μια κορνίζα των 3,99 δολαρίων από το Target. Κρεμόταν επί δύο χρόνια πάνω από το γραφείο μου, εύκολο να το δεις αλλά ταυτόχρονα κρυμμένο –όπως έκανε και ο Prince με τον εαυτό του– σε κοινή θέα.

Μετά την πρώτη μου συνέντευξη και άρθρο για τον Prince που δημοσιεύτηκε στο *Rolling Stone*, μου είχε στείλει ένα σημείωμα, το οποίο –σε αντίθεση με τα γραμματάκια τρίτης δημοτικού που είχε χρησιμοποιήσει για να γράψει το όνομά μου επάνω στον φάκελο– ήταν γεμάτο με φιοριτούρες φτιαγμένες με ροδοκόκκινο μελάνι, από εκείνες τις χαριτωμένες περιτέχνες καλλιγραφίες που έφτιαχνε από τότε που ήταν στο γυμνάσιο.

«Thanx 4 telling the truth!» είχε γράψει. «Ευχαριστώ που είπες την αλήθεια. Αγάπα τον Θεό, Prince».

Ήταν το πρώτο ευχαριστήριο σημείωμα που έπαιρνα από κάποιον για τον οποίο είχα γράψει. Ήταν το μοναδικό σημείωμα που είχα πάρει όπου κάποιος με ευχαριστούσε επειδή είχα πει την αλήθεια. Ποτέ δεν περίμενα κάτι τέτοιο: γιατί έτσι κάπως είναι η φάση.

Και να ποια ήταν η απάντηση που πήρα.

«Ευχαριστώ που είπες την αλήθεια!»

Αυτό μπορώ να κάνω.

Αυτό το βιβλίο δεν είναι μυθοπλασία.

Και κάνω αυτό τον μεγαλοπρεπή ισχυρισμό για να είμαι σίγουρος, δεδομένου ότι κάνω μία ιστορικά ορθή και δημοσιογραφικά ακριβή περιγραφή του Prince, ο οποίος συγκαταλέγεται στους πιο φαινομενικά άγνωστους και άδηλους ανθρώπους της εποχής μας. Prince, αυτή η... μεγαλοφυΐα. Κλόουν. Θεός. Δαίμονας. Αίνιγμα. Ανέκδοτο. Αυτός που αφηγείται παντοτινές αλήθειες. Αυτός που διαδίδει φευγαλέα ψέματα. Και οτιδήποτε υπάρχει ανάμεσά τους.

Θέλω επίσης να καταστήσω σαφές ότι αυτό δεν είναι έργο δοκιμιακού τύπου με «δημιουργική χροιά», ένα είδος γραφής που έχω διδάξει εδώ και εκεί σε διάφορα προγράμματα δημιουργικής γραφής και δημοσιογραφίας. Δεν έχω το σθένος να ισχυριστώ πως ό,τι ακολουθεί είναι δημιουργικό. Αν είναι να θυμούνται αυτό το βιβλίο για κάτι, θα προτιμούσα περισσότερο να είναι για την ακρίβειά του παρά για τη δημιουργικότητά του.

Επίσης αυτό το βιβλίο δεν είναι δοκίμιο στο στυλ του Μεξ Μέξροου. Με πονάει να χρησιμοποιώ έτσι το όνομα του Μίλτον «Μεξ» Μέξροου, συγγραφέα του κλασικού βιβλίου του 1947 με τα τζαζ απομνημονεύματά του *Really the Blues*, μια θαυμάσια ιστορία μίας εκπληκτικής φυσιογνωμίας της τζαζ. Τα απομνημονεύματα του Μεξ είναι τόσο έξοχο ανάγνωσμα, που, το 2016, η *New York Review Books* επανεξέδωσε το *Really the Blues* συμπληρωμένο με μια εξαιρετική εισαγωγή από τον μουσικοκριτικό των *New York Times* Μπεν Ράτλιφ.

«Οι περισσότεροι βιογράφοι υπεισέρχονται σε μια περίπλοκη σχέση με την αλήθεια»,⁵ έγραψε ο Ράτλιφ, «ειδικά όταν δεν είναι γνωστά ονόματα και όταν τα βασικά γεγονότα που περιγράφουν δεν είναι καταγεγραμμένα σε δημόσια αρχεία... (Οι πιο αμφίβολοι ισχυρισμοί εδώ έχουν να κάνουν με το ότι ο Μεξροου συνέβαλε στην εφεύρεση του όρου «jam session», καθώς και ότι αυτός ήταν ο άμεσα υπεύθυνος για τη δημοτικότητα του [Λούις] Αρμ-στρονγκ στο Χάρλεμ...) Και ο αναγνώστης πιθανώς αναμένει να αποκατασταθεί η αλήθεια».

Η αξία του *Really the Blues* δεν αμυρώνεται ιδιαίτερα, παρότι γίνεται αμέσως αντιληπτό πως ο Μεξ λέει μεγάλες παπαριές. Στο κάτω κάτω, ήταν ο Μεξ Μέξροου.

Τέλος, θα πρέπει να πω ότι αυτό το βιβλίο δεν είναι μια συρραφή αποσπασμάτων από τα δικά μου παλαιότερα κείμενα για τον Prince, το οποίο φαντάζομαι θα ήταν πολύ εύκολο να κάνω – αλλά και τόσο θλιβερό! Όταν παραθέτω κάτι από το *Rolling Stone*, το λέω, γιατί, μεταξύ άλλων, αυτό σημαίνει ότι το απόσπασμα ήταν ελεγμένο. Κάποτε το *Rolling Stone* είχε το καλύτερο τμήμα εξακρίβωσης στην πιάτσα.

Αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία.

Και, ειλικρινά, δεν είμαι τόσο καλός συγγραφέας για να θέλω να κλέβω τα ίδια μου τα κείμενα προ τριακονταετίας, όταν ήμουν ακόμα χειρότερος.

Σοβαρά.

Έτσι λειτουργούμε εμείς στη Μινεάπολη. Ξεκινάμε με απολογίες.

Ίσως όλο αυτό να μοιάζει σαν να διαμαρτύρομαι πολύ. Αλλά όταν έχεις να κάνεις με τον Prince και την αλήθεια, και τη σχέση ανάμεσα σε αυτά τα δύο, δε νομίζω ότι οι διαμαρτυρίες θα ήταν ποτέ αρκετές. Οι αντιφάσεις που προκύπτουν από πολλές αξιόπιστες πηγές είναι κραυγαλέες.

Σύμφωνα με πολλές αξιόπιστες πηγές, ο Prince ήταν παντελώς ανίκανος να συνδεθεί με κάτι συναισθηματικά. Μέσα στα χρόνια, ο Άλαν Λιντς υπηρέτησε τον Prince κυριολεκτικά από κάθε δυνατό διευθυντικό πόστο, για να μην αναφερθούμε στα καθήκοντά του ως ενός από τους ελάχιστους ανθρώπους της απολύτου εμπιστοσύνης του. Στο *When Doves Cry* του 2017, ένα περιεργό βιογραφικό ντοκιμαντέρ, ο Λιντς περιέγραψε ανθρώπινα, συγκινητικά, την ανικανότητα του Prince να συζητάει απλώς τα συναισθήματά του χωρίς να γίνεται αντιπαθητικός.

«Θυμάμαι όταν για λίγο καιρό ήταν ζευγάρι με την Κιμ Μπάσινγκερ – τότε εγώ ζούσα στη Μινεάπολη και είχα και ένα γραφείο στην Paisley Park», είπε. «Κάποια στιγμή αυτή η σχέση τελείωσε απότομα».⁶

«Ήρθε, λοιπόν, και κάθισε στο γραφείο μου», συνέχισε ο Λιντς, «κι εγώ τον ρώτησα: “Ει, μαν, είσαι καλά;”»

Σύμφωνα με τον Λιντς, ο Prince κυριολεκτικά έφτυσε τις λέξεις με υπερβολική μαγκιά και δηλητήριο: «Εσύ πώς νομίζεις ότι είμαι;» και έφυγε. «Δεν ένιωθε άνετα με τη συμπόνια», είπε ο Λιντς. «[Με αυτό που του είπα] εννοούσα “Θέλεις μια αγκαλιά;” Ξέρεις, σαν αδερφός, ένα “Είσαι καλά, φίλε μου;” Και το μόνο που εισέπραξα ως απάντηση ήταν ένα πολύ υποτιμητικό “Εσύ πώς νομίζεις ότι είμαι;”»

Στον αντίποδα, υπάρχει η εκδοχή του Αντρέ Σιμόν, της πιο δυνατής φωνής από το παρελθόν του Prince, ο οποίος κατάφερε να επανακτήσει τη σχέση μαζί του τον τελευταίο χρόνο της ζωής του: «Αν σε θεωρούσε κοντινό του πρόσωπο, ο Prince ήθελε να μιλάει», είπε – παρόλο που ο Άλαν Λιντς στον οποίο ξέσπασε *ήταν* κοντινό του πρόσωπο.

«Για μένα ήταν καλό, επειδή ποτέ δεν έβρισκα αρκετούς ανθρώπους που να μπορώ να συσχετιστώ σε πολλά διαφορετικά επίπεδα», συνέχισε ο Αντρέ.⁷ «Και [ο Prince] ήταν από τους λίγους ανθρώπους σε όλη μου τη ζωή με τον οποίο θα μπορούσα να έχω σχέση. Ήταν από τους λίγους που μπορούσα να συνδεθώ».

Μπορούσε να μιλάει μέσα από την καρδιά του, να συζητάει για τη ζωή και τον θάνατο καταμεσής της νύχτας, την ίδια στιγμή που ήταν ικανός να ξεσπάει άγρια, ξερνώντας σχόλια γεμάτα χολή πάνω σε εκείνους που απλώς ήθελαν να του δείξουν ότι νοιάζονται για το αν είναι καλά.

Σε όλη τη διάρκεια της ζωής του είχε σχέσεις σε άπειρα επίπεδα, τόσο αντιφατικές μεταξύ τους, που φαντάζει αδύνατο όλες αυτές οι πτυχές να ανήκουν στην ίδια προσωπικότητα. Δε νομίζω ότι πείραξε το γεγονός ότι δεν υπήρξα ποτέ υπάλληλός του, ότι κράτησα αποστάσεις και ποτέ δε θέλησα τίποτα παραπάνω από τα αναγκαία, ώστε να μη χρειαστεί να ξαναγράψω γι' αυτόν ή να μιλήσω για μια «φιλία» που δεν ήμουν ποτέ βέβαιος ότι υπήρξε έτσι κι αλλιώς.

Ωστόσο, να με τώρα εδώ, να γράφω ένα βιβλίο, αντικρούοντας τον ίδιο μου τον εαυτό.

Όμως οι αντιφάσεις, κατά πολλούς τρόπους, ήταν και η ίδια η ουσία του Prince. Ναι, ήταν απίστευτα άσχετος, αλλά και σοκαριστικά σοφός. Ήταν σκληρός, αλλά και ευγενικός.

Τουλάχιστον αυτό το ξέρω.

Προσπαθώντας να βρω μια άκρη στο απίστευτο χαρτομάνι που γέμιζε το καθιστικό μου, σταμάτησα και κοίταξα τις τρεις ξεθωριασμένες και μισοκατεστραμμένες βαλίτσες, έτοιμες εδώ και καιρό για απόσυρση. Έδειχναν τόσο γυαλιστερές, προορισμένες για μεγάλες δόξες, όταν τις είδα στη βιτρίνα του καταστήματος στη λεωφόρο Κολόμπους στο Άπερ Γουέστ Σάιντ του Μανχάταν, μόλις ένα τετράγωνο μακριά από το σπίτι μου – κι έναν ολόκληρο πλανήτη μακριά από τη Μινεάπολη.

Τώρα οι βαλίτσες ήταν ξεχαρβαλωμένες από την πολυκαιρία, την κακομεταχείριση και την πολυχρησία, με χιλιάδες χαρτιά να ξεχειλίζουν από τους κάποτε άνετους χώρους τους. Ήταν απομαγνητοφωνήσεις μισής ντουζίνας συνεντεύξεων του Prince που άλλοτε προοριζόνταν για δημοσίευση και άλλοτε όχι.

Δημοσιογραφικά σημειωματάρια ξεχύνονταν από τις ταλαιπωρημένες βαλίτσες, οργανωμένα και ταξινομημένα ξανά και ξανά, τόσο πολλές φορές τα τελευταία δύο χρόνια, που δεν είχα ιδέα αν τώρα ήταν σε κάποια σειρά ή όχι. Ίσως όλη η ιστορία του Prince να βρισκόταν εκεί, κάπου μέσα στο καθιστικό μου· αλλά μπορεί και όχι· μήπως δεν υπήρχε καν η ιστορία του Prince ή κάποια οργανωμένη αφήγηση που να εξηγεί ποιος ήταν;

Από μια άλλη βαλίτσα ξεπρόβαλλαν εκτυπώσεις από απομαγνητοφωνήσεις, που είχαν τυπωθεί σε dot matrix εκτυπωτή του 1986 και έχοντας πάνω τους λεκέδες από τον καφέ που έπινα όταν ετοιμάζα για πρώτη φορά τις συνεντεύξεις που είχα ηχογραφήσει τότε με τον... ποιος να θυμάται; Κοίταξα τις σελίδες.

Α, ναι, εξήντα σελίδες συνεντεύξεων με τη Λίζα Κόλμαν και τη Γουέντι Μελβόιν των Revolution για το εξώφυλλο του *Rolling Stone* το 1986 – τριάντα τρία χρόνια πριν. Κάτω από αυτές ήταν οι καρτέλες με φράσεις του Prince που είχα σημειώσει κατά τη διάρκεια της τελευταίας μου συνομιλίας μαζί του, τρεισήμισι εβδομάδες πριν πεθάνει, στις 21 Απριλίου του 2016.

Μέσα στη βαλίτσα βρίσκονταν εκατοντάδες τέτοιες καρτέλες, η καθεμία με ημερομηνία, με μια σημείωση, μια φράση, μια μισοτελειωμένη σκέψη ή με μια κανονική παράγραφο γραμμένη βιαστικά, πολλές από τις οποίες ήταν εντελώς αδύνατο να τις αποκρυπτογραφήσεις, αφού τις έγραφα ενώ μιλούσα με στο τηλέφωνο μες στη νύχτα. Πολλές ήξερα ότι δεν έβγαζαν νόημα ακόμα κι αν μπορούσα να ξεχωρίσω τις λέξεις.

Σε μία από τις βαλίτσες ξεχειλίζαν πολλές δεσμίδες διπλωμένων κομματιών από χαρτί υγείας. Περισσότερο από ένα τέταρτο του αιώνα πριν, κρατούσα σημειώσεις σε χαρτί υγείας κρυφά από τον Prince, προσποιούμενος ότι ήθελα να κατοικήσω στα σπηλαιώδη εκείνα μπάνια των ξενοδοχείων ή οποιασδήποτε άλλης σουίτας μεγάλου ξενοδοχείου στο Παρίσι ή κάστρου στην Ελβετία που είχε μετατραπεί σε ξενοδοχείο όπου έμενε καθώς κατακτούσε την Ευρώπη στην περιοδεία *Nude* του 1990. Κρατούσα τέτοιες μικρές σημειώσεις επί εβδομάδες, καθώς έκανα μια συνέντευξη μαζί του για το *Rolling Stone*.

Μόνο που δεν μπορούσα να ηχογραφήσω ή να κρατάω σημειώσεις στις συζητήσεις μας, μου έλεγε ο Prince πέντε δευτερόλεπτα πριν ξεκινήσουμε τη συνέντευξη. Ήξερα ότι έπαιζε μαζί μου εκείνη τη στιγμή, αλλά δεν ήταν αστείο.

Αυτό δεν είναι αστείο.

Εκείνη η τουρνέ ήταν η τελευταία φορά που θα δημοσίευα έστω και μία λέξη του, μέχρι που πέθανε.

Κάτω από τα χαρτιά τουαλέτας στη βαλίτσα υπήρχαν ακόμα περισσότερες σημειώσεις, πρόχειρα γραμμένες μέρες, μήνες ή και χρόνια έπειτα από κάποιο συμβάν. Εδώ ήταν η εποχή –απαθανατισμένη σε καρτέλες των 10 x 15 εκατοστών– που ο Prince με πληροφόρησε για την παράξενη σύμπτωση της γνωριμίας μας σε προεφηβική ηλικία.

Αυτό θα πρέπει να συνέβη στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Είχαμε μόλις αρχίσει και οι δυο να κολλάμε με παρέες που σύχναζαν στο πάρκινγκ του Dairy Queen στη λεωφόρο Πλίμουθ, την κεντρική λεωφόρο της ως επί το πλεί-

στον μαύρης περιοχής Νορθσάιντ στα βόρεια της Μινεάπολης, δυο βήματα από το φτωχόσπιτο των μεταναστών παππούδων μου στη λεωφόρο Όλιβερ. (Το παρατσούκλι που μου είχαν δώσει πίσω από την πλάτη μου ήταν «Κάσπερ», μου είχε πει ο Prince με εκείνο το κοροϊδευτικό του γέλιο, όπως είχα σημειώσει σε μία από τις καρτέλες.)

Χαριτιά, φράσεις, σημειώσεις γραμμένες σε πραγματικό χρόνο – ένας θησαυρός της ύπαρξης, της ανυπαρξίας και οτιδήποτε υπάρχει ανάμεσά τους, των αντιφάσεων της ζωής του Prince.

Εκεί βρίσκονταν επίσης και οι κασέτες με τον Prince κι εμένα να μιλάμε, που χρονολογούνταν από το 1985. Είχα να τις ακούσω από τότε που απομαγνητοφώνησα την πρώτη κασέτα, καμιά τριανταριά χρόνια πριν.

Προσπάθησα να τις ακούσω έναν χρόνο μετά τον θάνατό του. Ωστόσο, δεν άντεχα τις φωνές των φαντασμάτων – όχι μόνο του δικού του αλλά και του δικού μου. Η φωνή του παλιού εαυτού μου, με την τύπου «όλα θα πάνε καλά» αισιοδοξία μου, με είχε στοιχειώσει. Και πώς θα μπορούσε να είναι αλλιώς; Ειδικά σε εκείνες τις πρώτες κασέτες. Ήμουν μόλις είκοσι έξι ετών, ο Prince είκοσι επτά, και ήμασταν κι οι δυο μας ερωτευμένοι – σίγουροι τότε πως θα ήταν η πρώτη και η τελευταία μας φορά.

Στη συνέχεια βρήκα μια δισκέτα με τη ροκ όπερα στην οποία είχαμε συνεργαστεί: του άρεσε, ανέλαβε την παραγωγή της και πήρε τις χειρότερες κριτικές για οτιδήποτε έκανε ποτέ, για το οποίο αισθάνομαι μια διεστραμμένη υπερηφάνεια. Κάτω από αυτήν υπήρχαν δακτυλογραφημένες σημειώσεις για το εσώφυλλο μιας συλλογής με τις μεγαλύτερες επιτυχίες του, που δε χρησιμοποιήθηκαν ποτέ.

Τα μισούσε τα δικά μου σχόλια –εγώ με τη μέτρια καριέρα μου να κάνω απολογισμό της δικής του καριέρας–, κι έτσι η συλλογή κυκλοφόρησε με σχόλια του σοφού Άλαν Λιντς, ενός εξαιρετικά αξιόπιστου σχολιαστή που έχει υπάρξει τα πάντα, από μάνατζερ στις περιοδείες του Τζέιμς Μπράουν μέχρι πρόεδρος της δισκογραφικής Paisley Park Records.

Και μετά είδα να ξεπροβάλλουν από μία μεγάλη τσάντα ώμου, που ήταν πολύ hip την ίδια περίπου περίοδο που ήταν και τα σακάκια του Ντον Τζόνσον, οι σημειώσεις που κρατούσα στις καρ' ιδίαν συνομιλίες μας –που δε γίνονταν για κάποιον συγκεκριμένο σκοπό, είτε με ανοιχτό είτε με κλειστό το μικρόφωνο–, συζητήσεις που συνεχίστηκαν μέχρι και τις τελευταίες εβδομάδες της ζωής του.

Το αποτέλεσμα αυτών των συζητήσεων ήταν εκατοντάδες επί εκατοντάδων γραμμένες σελίδες, τις οποίες δακτυλογραφούσα δεκατέσσερις ώρες τη μέρα τα τελευταία δύο χρόνια: κάθε ανάμνηση, ιστορία, φράση, δική του

διάθεση, δική μου σκέψη, καθώς και οτιδήποτε μου είχε πει για τον Prince κάποιος που εμπιστευόμουν.

Τι απίστευτο, γαμημένο χάος, σκέφτηκα.

Τα χαρτιά, που κυριολεκτικά ξεχειλίζουν από εκείνες τις θλιβερές αποσκευές, μου θύμιζαν μια υγρή λάβα από γεγονότα και πράξεις και φράσεις και άρθρα, αναδεικνύοντας... έναν σπουδαίο καλλιτέχνη που σχεδόν δραπέτευσε από την ιστορία.

Με τη διαφορά ότι δεν επρόκειτο να τον αφήσω να το κάνει. Πάντα αστειευόμασταν μεταξύ μας, συχνά με κακεντρεχή σχόλια, όταν κάποιος από τους δυο μας έκανε κάτι λάθος, και αυτό δεν αποτελούσε εξαίρεση.

Ήταν διασκεδαστικό να γνωρίζει κανείς τον Prince.

Το να γράφονται άθλια ψέματα για την προσωπική σου ζωή στην τοπική εφημερίδα από τότε που ήσουν είκοσι έξι χρόνων δεν είναι και πολύ διασκεδαστικό, κάτι που μπορώ να επιβεβαιώσω, έχοντας δημοσιογραφική πρόσβαση στον Prince. Θα πάρω λοιπόν την εκδίκησή μου από αυτό τον μοβ τύπο που με χλεύαζε απλώς και μόνο επειδή τον τίμησα καταγράφοντας απευθείας τις φράσεις του. Όχι, δε θα επιτραπεί στον Prince να δραπετεύσει από την ιστορία, όπως σχεδίαζε.

Πέραν τούτου, αυτό είναι που πραγματικά θα ήθελε και ο ίδιος, πιστεύω. Θυμήθηκα πάλι το «Ευχαριστώ που είπες την αλήθεια!»

Πήρα έναν υπνάκο.

Μόλις ξύπνησα, ανανεωμένος, τόλμησα να ρίξω μια ματιά σ' αυτές τις ατελείωτες στοίβες χαρτιών, με σημειώσεις που είχα κρατήσει κατά τη διάρκεια ανεπίσημων συνεντεύξεών μου με τον Prince χωρίς κανέναν απολύτως λόγο, οι οποίες είχαν ηχογραφηθεί ή γραφτεί εκείνη την ώρα, τα τελευταία τριάντα ένα χρόνια της ζωής του. Υπήρχαν επίσης και εκτυπώσεις από άπειρες φλυαρίες άλλων σκέψεις ανθρώπων που τους είχε αγαπήσει και που, κάποια στιγμή, τον είχαν αγαπήσει κι εκείνοι.

Είναι αλήθεια ότι ορισμένοι από αυτούς που αγαπούσαν τον Prince είχαν φτάσει στο σημείο να εύχονται να τον είχαν σκοτώσει. Κατά μία ειρωνεία της τύχης, αυτό συνέβη μόλις τελείωσε το 1999, όταν ο Prince είχε αρχίσει πραγματικά να μαθαίνει τη συμπόνια και να συνειδητοποιεί ότι οι άλ-

λοι άνθρωποι δεν υπήρχαν μόνο για να τους χρησιμοποιείς ή να σε χρησιμοποιούν. Μέχρι τότε, πίστευε πως ό,τι κακό κάρμα εισέπραττε προερχόταν απλώς από τις αποτυχημένες επαγγελματικές φιλοδοξίες των άλλων.

Δεν ήταν δικό του το λάθος. Αλλά είστε τυχεροί που δεν υπήρξατε ποτέ υπάλληλοί του ή δε βρεθήκατε σε κάποιο από τα συγκροτήματά του. Όπως εξήγησε ο επί πολλά χρόνια σαξοφωνίστας του Prince Έρικ Λιντς: «Στις πρόβες που κάναμε για το σόου ξεκινούσαμε να παίζουμε και κυριολεκτικά ανά τριάντα δευτερόλεπτα ή ανά λεπτό έλεγε: “ΣΤΟΠ” και μετά: “Οκέι, συνεχίστε”. Εμείς πιάναμε το κομμάτι από εκεί που το είχαμε αφήσει και ένα λεπτό αργότερα ξανάλεγε “ΣΤΟΠ”. Και αυτό συνεχιζόταν έτσι, οκτώ και δέκα ώρες κάθε μέρα, όλες τις μέρες».

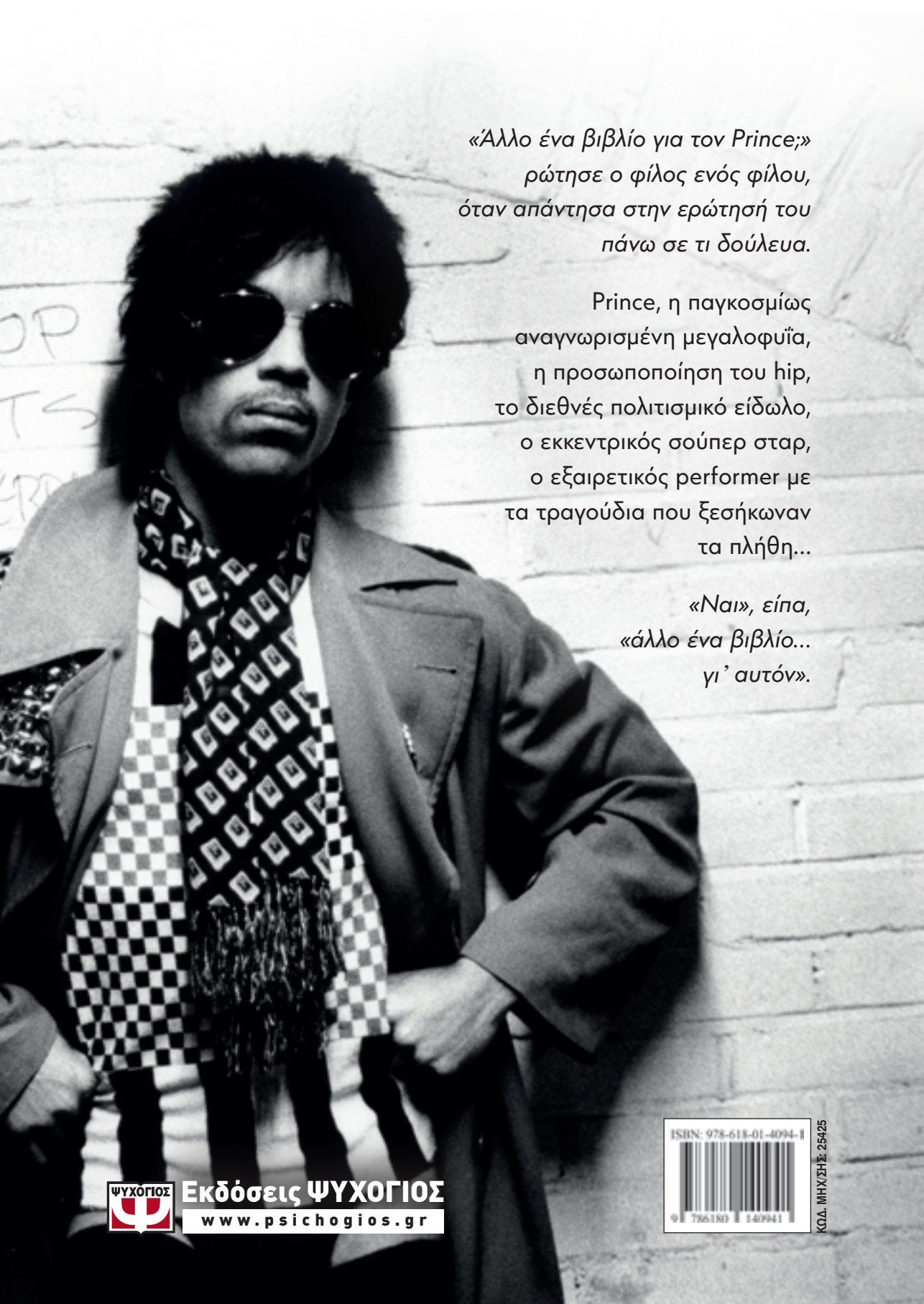
Ο Prince τότε δεν το καταλάβαινε, αν και πιστεύω ότι προσπαθούσε. «Μπορώ να κάνω τους ανθρώπους διάσημους για δεκαπέντε λεπτά, αλλά δεν μπορώ να τους κάνω διάσημους για πάντα»,⁸ μου είχε πει το 1998, νιώθοντας μεγάλη μοναξιά, ένα συναίσθημα που έλεγε ότι ποτέ δεν είχε φύγει εντελώς, όπως ακριβώς δεν έφευγε και ο θόρυβος μέσα στο κεφάλι του, όπου έπαιζε ταυτόχρονα τις επόμενες έξι δημιουργικές του ιδέες – η κατάρα της ευφυΐας.

«Νιώθω το κεφάλι μου σαν φλιπεράκι»,⁹ είχε πει. «Μου συμβαίνει όταν σκέφτομαι υπερβολικά πολύ και δεν μπορώ να κοιμηθώ, γιατί απλώς έχω τόσα πράγματα στο μυαλό μου. Ξέρεις, πράγματα του τύπου θα μπορούσα να κάνω αυτό, θα μπορούσα να κάνω το άλλο. Θα μπορούσα να δουλέψω με αυτή την μπάντα. Πότε θα κάνω αυτό το σόου ή το άλλο; Είναι τόσο πολλά. Είναι και οι γυναίκες. Πρέπει και να φάω; Μακάρι να μην ήταν αναγκαίο να τρώω».

Τι γινόταν όμως με τα αισθήματα των άλλων ανθρώπων;

Γενικά, δεν τον ένοιαζαν οι άλλοι ή δεν τους υπολόγιζε, μέχρι που κυριολεκτικά γύρισε σελίδα το 1999. Το 1999 ο Prince υπέβαλε στην πολιτεία της Νέας Υόρκης μηνύσεις για παράνομη χρήση εμπορικού σήματος στο Uptown και σε άλλα δύο φανζίν, καθώς και σε εννέα ιστοσελίδες θαυμαστών. Ο Ρον Χέρμπερτ, ο οποίος είχε εργαστεί για την προώθηση των άλμπουμ του Prince στην Ατλάντα, είπε ξεκάθαρα: «Εγώ συμβούλευα τον Prince να μη μηνύσει [τους ίδιους του τους θαυμαστές].¹⁰ Αλλά θα πρέπει να υπάρχει κάτι παραπάνω σ' αυτή την ιστορία που εσείς κι εγώ αγνοούμε».

Η απόλυτη αντίφαση: Στράφηκε εναντίον των θαυμαστών του, της μόνης δημογραφικής ομάδας που ο Prince φαινόταν διατεθειμένος να παίρνει πάντα μαζί του σε εκείνη την τρελή του κούρσα, οπουδήποτε κι αν ήταν εκεί που πήγαινε.

«Άλλο ένα βιβλίο για τον Prince;»
ρώτησε ο φίλος ενός φίλου,
όταν απάντησα στην ερώτησή του
πάνω σε τι δούλευα.

Prince, η παγκοσμίως
αναγνωρισμένη μεγαλοφυΐα,
η προσωποποίηση του hip,
το διεθνές πολιτισμικό είδωλο,
ο εκκεντρικός σούπερ σταρ,
ο εξαιρετικός performer με
τα τραγούδια που ξεσήκωναν
τα πλήθη...

«Ναι», είπα,
«άλλο ένα βιβλίο...
γι' αυτόν».

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΗ. Σ. 25425